

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNE ODVJETNICE
ELEANOR SHARPSTON
od 22. rujna 2016.¹

Predmet C-79/15 P

**Vijeće Europske unije
protiv**

Hamasa

„Žalba – Mjere ograničavanja s ciljem sprječavanja terorizma – Zadržavanje pojedinaca, skupina i subjekata na popisu propisanom u članku 2. stavku 3. Uredbe (EZ) br. 2580/2001 – Zajedničko stajalište 2001/931/ZVSP – Članak 1. stavci 4. i 6. – Postupak – Značenje pojma ‚nadležno tijelo‘ – Vrijednost javno dostupnih informacija – Prava obrane – Obveza obrazlaganja”

1. Vijeće Europske unije podnijelo je žalbu protiv presude Općeg suda u predmetu T-400/10² (u daljnjem tekstu: pobijana presuda) kojom je poništen niz odluka i provedbenih mjera Vijeća u dijelu u kojem je njima, s ciljem borbe protiv terorizma, Hamas (uključujući Hamas-Izz al-Din al-Qassem) uvršten na popis osoba, skupina i subjekata kojima je ili u čiju je korist zabranjeno pružati financijske usluge. Opći je sud poništio te odluke i mjere zbog razloga koji se, među ostalim, odnose na nedostatan obrazloženje na kojima se temelje i na razloge na koje se Vijeće oslonilo radi zadržavanja Hamasa (uključujući Hamas-Izz al-Din al-Qassem) na tom popisu.

2. Vijeće tvrdi da je u pobijanoj presudi Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što:

- je ocijenio korištenje Vijeća javno dostupnih informacija u svrhu periodične revizije donesenih mjera;
- nije zaključio da je odluka nadležnih tijela Sjedinjenih Američkih Država predstavljala dostatnu osnovu za uvrštavanje Hamasa na popis osoba, skupina i subjekata kojima je ili u čiju je korist zabranjeno pružati financijske usluge; i
- nije zaključio da je odluka nadležnih tijela Ujedinjene Kraljevine predstavljala dostatnu osnovu za uvrštavanje Hamasa na popis osoba, skupina i subjekata kojima je ili u čiju je korist zabranjeno pružati financijske usluge.

Pravna pozadina

3. Opća pravna pozadina utvrđena u točkama 3. do 12. mojeg mišljenja u predmetu C-599/14 P, Vijeće/LTTE, koje je izneseno istog dana kao i moje mišljenje povodom ove žalbe, također je relevantna za ovu žalbu. Neću je ovdje ponavljati.

¹ Izvorni jezik: engleski

² Presuda od 17. prosinca 2014., Hamas/Vijeće, T-400/10, EU:T:2014:1095

4. Vijeće je „ Hamas-Izz al-Din al-Qassem (terorističko krilo Hamasa) ” prvi put uvrstilo u odnosne priloge Zajedničkom stajalištu 2001/931/ZVSP³ i Odluci Vijeća 2001/927/EZ⁴. Ta je skupina i dalje uvrštena na taj popis. Od 12. rujna 2003. skupina koja se nalazi na popisima nosi naziv „ Hamas (uključujući Hamas-Izz al-Din al-Qassem) ”. U vrijeme podnošenja svoje tužbe Općem sudu ta skupina („ Hamas ’, uključujući ‚ Hamas-Izz al-Din al-Qassem ’”) bila je zadržana na popisu na temelju Odluke Vijeća 2010/386/ZVSP⁵ i Provedbene uredbe Vijeća (EZ) br. 610/2010⁶ (u daljnjem tekstu: mjere Vijeća iz srpnja 2010.).

5. Dana 13. srpnja 2010. Vijeće je objavilo obavijest (u daljnjem tekstu: Obavijest iz srpnja 2010.) upućenu osobama, skupinama i subjektima koji se nalaze na popisu iz članka 2. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 2580/2001⁷ (u daljnjem tekstu: popis iz članka 2. stavka 3.)⁸. U Obavijesti iz srpnja 2010. Vijeće je osobama, skupinama i subjektima uvrštenima na popis u Uredbi (EZ) br. 610/2010 dalo do znanja da smatra da razlozi njihova zadržavanja na tom popisu ostaju valjani i da ih je s obzirom na to odlučilo zadržati na tom popisu. Vijeće je nadalje navelo da dotične osobe, skupine i subjekti mogu podnijeti zahtjev kako bi ishodili obrazloženje Vijeća za svoje zadržavanje na popisu (osim ako već nisu primili takvo obrazloženje). Također ih je obavijestilo o njihovu pravu da u svako doba Vijeću podnesu, zajedno s bilo kakvom popratnom dokumentacijom, zahtjev za reviziju odluke o njihovu uvrštavanju i zadržavanju na popisu iz članka 2. stavka 3.

6. Potom je Hamas zadržan na popisu iz članka 2. stavka 3., i to na temelju sljedećih mjera:

- Odluke Vijeća 2011/70/ZVSP⁹ i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 83/2011¹⁰ (u daljnjem tekstu: mjere Vijeća iz siječnja 2011.), zajedno s obavijesti objavljenom 2. veljače 2011.¹¹ (u daljnjem tekstu: Obavijest iz veljače 2011.). Dopisom od 2. veljače 2011., dostavljenim Hamasu 7. veljače 2011. (u daljnjem tekstu: dopis od 2. veljače 2011.), Vijeće je Hamasu poslalo obrazloženje njegova zadržavanja na tom popisu.
- Odluke Vijeća 2011/430/ZVSP¹² i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 687/2011¹³ (u daljnjem tekstu: mjere Vijeća iz srpnja 2011.), zajedno s obavijesti objavljenom 19. srpnja 2011.¹⁴ (u daljnjem tekstu: Obavijest iz srpnja 2011.) i obrazloženjem koje je Vijeće poslalo dopisom od 19. srpnja 2011.;

3 Zajedničko stajalište Vijeća od 27. prosinca 2001. o primjeni posebnih mjera u borbi protiv terorizma (SL 2001., L 344, str. 93.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 1., str. 11.), kako je izmijenjeno

4 Odluka Vijeća od 27. prosinca 2001. kojom se utvrđuje popis iz članka 2. stavka 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2580/2001 o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma (SL 2001., L 344, str. 83.)

5 Odluka Vijeća od 12. srpnja 2010. kojom se ažurira popis osoba, skupina i subjekata na koje se odnose članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 (SL 2010., L 178, str. 28.)

6 Provedbena uredba od 12. srpnja 2010. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe br. 1285/2009 (SL 2010., L 178, str. 1.). O tumačenju i valjanosti te uredbe riječ je i u predmetu C-158/14, A i dr., u kojem ću svoje mišljenje iznijeti 29. rujna 2016.

7 Uredba od 27. prosinca 2001. o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma (SL 2001., L 344, str. 70.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 1., str. 5.), kako je zadnji put izmijenjena

8 SL 2010., C 188, str. 13.

9 Odluka od 31. siječnja 2011. kojom se ažurira popis osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuju članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931/ZVSP (SL 2011., L 28, str. 57.)

10 Provedbena uredba od 31. siječnja 2011. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe br. 610/2010 (SL 2011., L 28, str. 14.)

11 Obavijest upućena osobama, skupinama i subjektima koji se nalaze na popisu iz članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 (SL 2011., C 33, str. 14.)

12 Odluka od 18. srpnja 2011. kojom se ažurira popis osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuju članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 (SL 2011., L 188, str. 47.)

13 Provedbena uredba Vijeća od 18. srpnja 2011. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage provedbenih uredbi br. 610/2010 i br. 83/2011 (SL 2011., L 188, str. 2.)

14 Obavijest upućena osobama, skupinama i subjektima koji se nalaze na popisu iz članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 (SL 2011., C 212, str. 20.)

- Odluke Vijeća 2011/872/ZVSP¹⁵ i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1375/2011¹⁶ (u daljnjem tekstu: mjere Vijeća iz prosinca 2011.), zajedno s obavijesti objavljenom 23. prosinca 2011.¹⁷ (u daljnjem tekstu: Obavijest iz prosinca 2011.);
- Odluke Vijeća 2012/333/ZVSP¹⁸ i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 542/2012¹⁹ (u daljnjem tekstu: mjere Vijeća iz lipnja 2012.), zajedno s obavijesti objavljenom 26. lipnja 2012.²⁰ (u daljnjem tekstu: Obavijest iz lipnja 2012.);
- Odluke Vijeća 2012/765/ZVSP²¹ i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1169/2012²² (u daljnjem tekstu: mjere Vijeća iz prosinca 2012.), zajedno s obavijesti objavljenom 11. prosinca 2012.²³ (u daljnjem tekstu: Obavijest iz prosinca 2012.);
- Odluke Vijeća 2013/395/ZVSP²⁴ i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 714/2013²⁵ (u daljnjem tekstu: mjere Vijeća iz srpnja 2013.);
- Odluke Vijeća 2014/72/ZVSP²⁶ i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 125/2014²⁷ (u daljnjem tekstu: mjere Vijeća iz veljače 2014.);
- Odluke Vijeća 2014/483/ZVSP²⁸ i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 790/2014²⁹ (u daljnjem tekstu: mjere Vijeća iz srpnja 2014.);

7. Opći je sud na sljedeći način opisao sadržaj obrazloženja mjera Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014.:

„94. Ta obrazloženja akata Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014. započinju točkom u kojoj Vijeće tužitelja opisuje kao „skupinu uključenu u teroristička djela koja je od 1988. nadalje redovito izvršavala i preuzimala odgovornost za napade na izraelske ciljeve, osobito otmice, napade na civile hladnim i vatrenim oružjem te samoubilačke bombaške napade u javnom

15 Odluka od 22. prosinca 2011. kojom se ažurira popis osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuju članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavlja izvan snage Odluka 2011/430 (SL 2011., L 343, str. 54.)

16 Provedbena uredba Vijeća od 22. prosinca 2011. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe br. 687/2011 (SL 2011., L 343, str. 10.)

17 Obavijest upućena osobama, skupinama i subjektima koji se nalaze na popisu iz članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 (SL 2011., C 377, str. 17.)

18 Odluka od 25. lipnja 2012. o ažuriranju popisa osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuju članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavljanju izvan snage Odluke 2011/872 (SL 2012., L 165, str. 72.)

19 Provedbena uredba od 25. lipnja 2012. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe br. 1375/2011 (SL 2012., L 165, str. 12.)

20 Obavijest upućena osobama, skupinama i subjektima koji se nalaze na popisu iz članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 (SL 2012., C 186, str. 1.)

21 Odluka od 10. prosinca 2012. o ažuriranju popisa osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuju članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavljanju izvan snage Odluke 2012/333 (SL 2012., L 337, str. 50.)

22 Provedbena uredba Vijeća od 10. prosinca 2012. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe br. 542/2012 (SL 2012., L 337, str. 2.)

23 Obavijest upućena osobama, skupinama i subjektima koji se nalaze na popisu iz članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 (SL 2012., C 380, str. 6.)

24 Odluka od 25. srpnja 2013. o ažuriranju i izmjeni popisa osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuju članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavljanju izvan snage Odluke 2012/765 (SL 2013., L 201, str. 57.)

25 Provedbena uredba od 25. srpnja 2013. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe br. 1169/2012 (SL 2013., L 201, str. 10.)

26 Odluka od 10. veljače 2014. o ažuriranju i izmjeni popisa osoba, skupina i subjekata na koje se odnose članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavljanju izvan snage Odluke 2013/395 (SL 2014., L 40, str. 56.)

27 Provedbena uredba od 10. veljače 2014. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe br. 714/2013 (SL 2014., L 40, str. 9.)

28 Odluka od 22. srpnja 2014. o ažuriranju i izmjeni popisa osoba, skupina i subjekata na koje se odnose članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavljanju izvan snage Odluke 2014/72 (SL 2014., L 217, str. 35.)

29 Provedbena uredba od 22. srpnja 2014. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe br. 125/2014 (SL 2014., L 217, str. 1.)

prijevozu i na javnim mjestima'. Vijeće navodi da je ‚ Hamas izvodio napade kako na izraelskoj strani tzv. zelene linije tako i na okupiranom teritoriju' i da je ‚ u ožujku 2005. Hamas proglasio ‚tahdiju' (razdoblje mira), što je dovelo do smanjenja njegove aktivnosti'. Vijeće nastavlja upozoravajući da je ‚međutim, 21. rujna 2005. jedna Hamasova ćelija otela i poslije ubila jednog Izraelca. U videoizjavi skupina Hamas potvrdila je da je osoba oteta u pokušaju pregovaranja o oslobodenju palestinskih zatvorenika koje drži Izrael'. Vijeće navodi da su ‚ Hamasovi militanti sudjelovali u ispaljivanju raketa iz Gaze na južni Izrael [i da je], radi izvršenja terorističkih napada na civile u Izraelu, Hamas u prošlosti angažirao bombaše samoubojice nudeći potporu njihovim obiteljima'. Vijeće navodi da je ‚ u lipnju 2006. Hamas (uključujući Hamas-Izz al-Din-al-Qassem) sudjelovao u operaciji koja je dovela do otmice izraelskog vojnika Gilada Shalita' (prva točka obrazloženja akata Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do lipnja 2014.). Počevši od obrazloženja Provedbene uredbe br. 1375/2011 [...], Vijeće navodi da je ‚ 11. listopada 2011. Hamas oslobodio [vojnika] Gilada Shalita nakon zatočeništva od 5 godina, u sklopu razmjene zarobljenika s Izraelom'.

95. Vijeće je potom sastavilo popis ‚ terorističkih aktivnosti' za koje smatra da ih je Hamas počinio u bliskoj prošlosti, počevši od siječnja 2010. (druga točka obrazloženja mjera Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014.).
96. Vijeće se, nakon što je utvrdilo da su ‚ ta djela obuhvaćena člankom 1. stavkom 3. točkama (a), (b), (c), (f) i (g) Zajedničkog stajališta 2001/931 i da su počinjena radi postizanja ciljeva navedenih u članku 1. stavku 3. točkama i., ii. i iii. navedenog zajedničkog stajališta' te da je ‚ Hamas (uključujući Hamas-Izz al-Din-al-Qassem) obuhvaćen člankom 2. stavkom 3. točkom ii. Uredbe br. 2580/2001' (treća i četvrta točka obrazloženja mjera Vijeća iz srpnja 2011. do srpnja 2014.), pozvalo na odluke koje su tijela SAD-a i britanska tijela donijela 2001. u odnosu na tužitelja (peta do sedma točka obrazloženja akata Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014.), što proizlazi iz obrazloženja i spisa. U obrazloženju Provedbene uredbe br. 790/2014 [...] Vijeće se prvi put poziva na odluku SAD-a od 18. lipnja 2012.
97. Odluke na koje se poziva Vijeće su, s jedne strane, odluka koju je 29. ožujka 2001. donio Secretary of State for the Home Department (ministar unutarnjih poslova Ujedinjene Kraljevine) i, s druge strane, odluke vlade Sjedinjenih Država donesene primjenom odjeljka 219. US Immigration and Nationality Acta (Zakon Sjedinjenih Država o imigraciji i nacionalnosti, u daljnjem tekstu: INA) i izvršnog dekreta 13224.
98. Kad je riječ o tim odlukama, Vijeće se poziva na činjenicu da odluku Ujedinjene Kraljevine redovito preispituje državna komisija, dok su odluke SAD-a podložne upravnom i sudskom nadzoru.
99. Vijeće iz tih razmatranja zaključuje da su ‚ [o]dluke koje se tiču Hamasa (uključujući Hamas-Izz al-Din-al-Qassem) donijela nadležna tijela u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931' (osma točka obrazloženja mjera Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014.).
100. Zaključno, Vijeće ‚ utvrđuje da su gore navedene odluke [...] još na snazi i smatra da razlozi koji su opravdali uvrštenje Hamasa (uključujući Hamas-Izz al-Din-al-Qassem) na popis [koji se odnosi na zamrzavanje financijskih sredstava] ostaju valjani' (deveta točka obrazloženja mjera Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014.). Vijeće iz toga zaključuje da tužitelj treba ostati na tom popisu (deseta točka obrazloženja akata Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014.).”

Sažetak prvostupanjskog postupka i pobijane presude

8. Dana 12. rujna 2010. Hamas je podnio tužbu Općem sudu osporavajući u bitnome svoje uvrštavanje na popis iz članka 2. stavka 3. Zahtijevao je poništenje obavijesti iz srpnja 2010. i mjera Vijeća iz srpnja 2010. u dijelu u kojem se odnose na Hamas te je od Općeg suda zatražio da naloži Vijeću snošenje troškova. Hamas je naknadno podnio zahtjev za prilagodbu tužbenog zahtjeva tako da obuhvati i mjere Vijeća iz razdoblja od siječnja 2011. do srpnja 2014. Stoga je Opći sud postupao s Hamasovom tužbom na način da se njome traži poništenje obavijesti iz srpnja 2010. i mjera Vijeća od srpnja 2010. do srpnja 2014. (zajedno nazvane: osporene mjere) u dijelu u kojem se odnose na Hamas te nalaganje Vijeću da snosi troškove. Opći sud je presudio da je Hamasova tužba zadržala svoj predmet u odnosu na osporene mjere koje prethode mjerama Vijeća iz srpnja 2014.³⁰ Međutim, odbacio je Hamasovu tužbu kao nedopuštenu u dijelu u kojem se njome zahtijevalo poništenje obavijesti iz srpnja 2010.: ta obavijest nije bila akt koji se može pobijati u smislu članka 263. UFEU-a³¹.

9. Vijeće je zahtijevalo od Suda da odbije tužbu i da tužitelju naloži snošenje troškova. Europska komisija intervenirala je u potporu zahtjevu Vijeća.

10. Hamas je u prilog svojoj tužbi za poništenje mjera Vijeća iz razdoblja od srpnja 2010. do siječnja 2011. iznio četiri tužbena razloga. Ti su se tužbeni razlozi odnosili na povredu njegovih prava obrane, očitou pogrešku u ocjeni, povredu prava na vlasništvo i povredu obveze obrazlaganja.

11. Hamas je u prilog svojoj tužbi za poništenje mjera Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014. iznio osam tužbenih razloga. Ti su tužbeni razlozi obuhvaćali povredu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 (prvi tužbeni razlog), nedostatno vođenje računa o razvoju situacije „zbog protoka vremena” (četvrti tužbeni razlog), povredu načela nemiješanja (peti tužbeni razlog), povredu obveze obrazlaganja (šesti tužbeni razlog) i povredu Hamasovih prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu (sedmi tužbeni razlog).

12. Opći je sud zajedno ocijenio *četvrti i šesti tužbeni razlog* za poništenje mjera Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014.

13. Opći je sud prvo iznio opća razmatranja i sudsku praksu (u vezi s postupkom revizije, obvezom obrazlaganja na temelju članka 296. UFEU-a, opsegom diskrecijske ovlasti Vijeća te pravnom i činjeničnom osnovom odluke zasnovane na članku 1. stavku 4. Zajedničkog stajališta 2001/931) s obzirom na koje će ocijeniti razloge na kojima je Vijeće zasnovalo svoje mjere iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014.³² Nakon opisivanja sadržaja obrazloženja tih mjera³³, Opći je sud utvrdio da – iako je popis djela nasilja za razdoblje nakon 2004. (osobito za razdoblje od 2010. do 2011.) koji je Vijeće sastavilo imao odlučujuću ulogu prilikom utvrđivanja je li primjereno zadržati zamrzavanje Hamasovih financijskih sredstava – nijedno od tih djela nasilja nije bilo ispitano u američkim i britanskim odlukama iz 2001., na koje je obrazloženje upućivalo³⁴. Naime, ta djela nisu ni mogla biti ispitana u tim odlukama zbog datuma kada su se dogodila³⁵. Nadalje, iako je iz obrazloženja jasno proizlazilo da su te nacionalne odluke ostale na snazi, u njima se nije upućivalo na novije nacionalne odluke ili razloge na kojima su se takve odluke zasnivale (uz iznimku obrazloženja mjera Vijeća iz srpnja 2014. u kojima je prvi put navedena odluka Sjedinjenih Država iz srpnja 2012.)³⁶. Što se tiče odluke Sjedinjenih Država iz srpnja 2012., Opći sud je presudio da Vijeće nije pružilo nijedan element

30 Točka 60. pobijane presude

31 Točka 76. pobijane presude

32 Točke 84. do 92. pobijane presude

33 Vidjeti gornju točku 7.

34 Točka 101. pobijane presude

35 Točka 102. pobijane presude

36 Točka 103. pobijane presude

koji bi pokazao na koji je način njezino konkretno obrazloženje povezano s popisom djela nasilja sadržanim u obrazloženjima mjera Vijeća iz srpnja 2014.³⁷. Opći sud također je kao nedopuštene odbacio druge nacionalne odluke koje su prvi put spomenute na raspravi (i nisu navedene u obrazloženjima mjera Vijeća iz srpnja 2014. donesenih nakon rasprave)³⁸.

14. Što se tiče tvrdnje Vijeća da je bilo dovoljno konzultirati tisak kako bi se utvrdilo da Hamas redovito preuzima odgovornost za teroristička djela, Opći sud je presudio da taj navod, uz činjenicu da nema pozivanja na odluke nadležnih tijela koje su novijeg datuma od datuma djela koja se stavljaju na teret i koje upućuju na ta djela, jasno svjedoči o činjenici da je Vijeće teretilo Hamas za teroristička djela (potvrđena za razdoblje nakon 2004.) na temelju informacija koje je preuzelo iz tiska, a ne na temelju ocjena sadržanih u odlukama nadležnih tijela³⁹. Stoga je Opći sud zaključio da Vijeće nije poštovalo zahtjeve Zajedničkog stajališta 2001/931 u skladu s kojima se činjenična osnova Unijine odluke o zamrzavanju financijskih sredstava temelji na elementima koji su konkretno ispitani i potvrđeni u odlukama nadležnih nacionalnih tijela u smislu tog zajedničkog stajališta⁴⁰. Opći sud je utvrdio da je razmišljanje Vijeća bilo sljedeće: Vijeće je počelo ocjenama, koje su u stvarnosti bile njegove vlastite ocjene, kojima Hamas određuje kao „terorista” i stavlja mu na teret niz djela nasilja koje je Vijeće preuzelo iz tiska i s interneta; potom je navelo da djela koja se stavljaju Hamasu na teret ulaze u definiciju terorističkog djela i da tužitelj predstavlja terorističku skupinu u smislu Zajedničkog stajališta 2001/931; tek *na kraju* tih navoda Vijeće ističe odluke nacionalnih tijela koje (barem što se tiče akata Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do veljače 2014.) prethode djelima stavljenima na teret⁴¹. Opći sud smatra da se Vijeće više ne oslanja na činjenice koje su najprije ocijenila nacionalna tijela. Naprotiv, ono je samo izvršavalo ovlasti nadležnog tijela u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931⁴².

15. Vijeće je tako postupilo u suprotnosti s dvostupanjskim sustavom koji je uspostavljen Zajedničkim stajalištem 2001/931. Iako Vijeće može, ako je potrebno i u okviru svoje široke diskrecijske ovlasti, ako nema promjene činjenične situacije, odlučiti o zadržavanju osobe ili skupine na popisu iz članka 2. stavka 3., svako novo terorističko djelo koje Vijeće uključi u svoje obrazloženje prilikom revizije moralo je u tom sustavu biti predmet ispitivanja i odluke nadležnog tijela⁴³.

16. Opći je sud također odbio argument Vijeća i Komisije da je to što se ne navode odluke nadležnih tijela posljedica okolnosti da je Hamas mogao i morao osporavati mjere ograničavanja koje su protiv njega donesene na nacionalnoj razini⁴⁴. Presudio je da argument Vijeća potvrđuje njegov zaključak prema kojem se ono u stvarnosti oslanjalo na informacije koje je preuzelo iz tiska i s interneta⁴⁵.

17. Opći sud nije se složio s tvrdnjom Vijeća da Hamas (u svojoj tužbi) u svakom slučaju ne osporava svoju uključenost u terorizam u kontekstu predmetne tužbe. Opći sud smatra da Vijeće ne može pred Sudom izmijeniti obrazloženje svojih mjera iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014., svodeći te mjere na nekoliko činjeničnih elemenata koje je (navodi Vijeće) Hamas priznao pred Sudom. Sud također ne može pristupiti ocjeni za koju je Vijeće jedino nadležno⁴⁶.

37 Točka 106. pobijane presude

38 Točka 107. pobijane presude

39 Točka 109. pobijane presude

40 Točke 110. i 112. pobijane presude

41 Točke 113. do 119. pobijane presude

42 Točka 121. pobijane presude. Vidjeti također točku 125.

43 Točke 126. i 127. pobijane presude

44 Točka 128. pobijane presude

45 Točke 129. do 131. i 141. pobijane presude

46 Točke 138. do 140. pobijane presude

18. Na temelju tih razmatranja Opći je sud zaključio da je Vijeće, donijevši mjere iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014., povrijedilo kako članak 1. Zajedničkog stajališta 2001/931 tako i obvezu obrazlaganja⁴⁷. Stoga je poništio mjere Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014. kao i mjere Vijeća iz razdoblja od srpnja 2010. do siječnja 2011. Što se tiče potonje kategorije mjera, Opći je sud presudio da nije sporno da one također ne sadržavaju pozivanje na odluke nadležnih tijela koje se odnose na činjenice stavljene na teret tužitelju. One su stoga bile obilježene istom povredom obveze obrazlaganja⁴⁸.

Zahtjevi i argumenti žalbe

19. Vijeće, u potporu čijem su zahtjevu intervenirale Komisija i francuska vlada, traži od Suda da ukine pobijanu presudu, donese konačnu presudu u pitanjima koja su predmet njegove žalbe te naloži Hamasu snošenje troškova Vijeća u prvom stupnju i povodom ove žalbe. Hamas zahtijeva od Suda da odbije žalbu i naloži Vijeću snošenje njegovih troškova u prvom stupnju i povodom ove žalbe.

20. Na raspravi održanoj 3. svibnja 2016. iste su stranke iznijele usmena očitovanja.

21. Svojim *prvim žalbenim razlogom* Vijeće tvrdi da je Opći sud svojom ocjenom njegova oslanjanja na javno dostupne informacije u svrhu revizije u skladu s člankom 1. stavkom 6. Zajedničkog stajališta 2001/931 počinio povredu koja se tiče prava.

22. Kao prvo, Opći sud pogrešno je zaključio da Vijeće mora redovito iznositi nove razloge kojima objašnjava zašto osoba ili skupina i dalje podliježe mjerama ograničavanja. To je načelo u suprotnosti s presudom Suda u predmetima Al-Aqsa/Vijeće i Nizozemska/Al-Aqsa⁴⁹ te presudama Općeg suda u predmetima People's Mojahedin Organization of Iran/Vijeće⁵⁰ i Al-Aqsa/Vijeće⁵¹. U prvom predmetu Vijeće nije bilo dužno izmijeniti obrazloženje tijekom razdoblja od gotovo šest godina. Proizlazi da je Sud (prešutno) prihvatio mogućnost da se osoba ili skupina zadrži na popisu tijekom tog razdoblja ako ne postoje nove informacije nadležnih tijela koje bi opravdale brisanje s popisa. Kao i u slučaju Stichting Al-Aqsa, zabrana u Ujedinjenoj Kraljevini krajnje je otežala Hamasu da počini nova teroristička djela koja bi dovela do novih odluka u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931. Isto vrijedi u pogledu odluka Sjedinjenih Država. Nadalje, da je Hamas osporio svoju zabranu ili da je po službenoj dužnosti došlo do revizije tih odluka, to bi dovelo do novih odluka.

23. *Kao drugo*, Opći je sud pogriješio kada nije prihvatio to što se Vijeće koristilo javno dostupnim informacijama. Ta je odluka također suprotna njegovoj vlastitoj ranijoj sudskoj praksi u skladu s kojom odluka nadležnog tijela može ne biti dostatna za zadržavanje osobe ili skupine na popisu iz članka 2. stavka 3.⁵² Čak i u izostanku bilo kakve daljnje odluke nadležnog tijela, Vijeće je bilo ovlašteno zadržati Hamas na tom popisu. U ovom su predmetu javno dostupne informacije na koje se Vijeće oslonilo bile korištene samo u tu svrhu (neovisno o činjenici da je Vijeće moglo zadržati uvrštavanje na popis na temelju postojećih informacija nadležnih tijela). To je u skladu sa sudskom praksom Suda u presudi Al-Aqsa/Vijeće i Nizozemska/Al-Aqsa⁵³. Tako promjena činjenične situacije može proizići iz promjene pravnog statusa prvotne odluke iz članka 1. stavka 4. ili novih informacija o aktivnostima uvrštene skupine. U okolnostima u kojima izvorna odluka iz članka 1. stavka 4. nije bila poništena ili opozvana, pitanje koje je važno pri ispitivanju zadržavanja osobe na spornom popisu jest

47 Točka 137. pobijane presude

48 Točka 141. pobijane presude

49 Presuda od 15. studenoga 2012., Al-Aqsa/Vijeće i Nizozemska/Al-Aqsa, C-539/10 P i C-550/10 P, EU:C:2012:711 (u daljnjem tekstu: presuda Al-Aqsa), t. 145. i 146.

50 Presuda od 23. listopada 2008., People's Mojahedin Organization of Iran/Vijeće, T-256/07, EU:T:2008:461 (u daljnjem tekstu: presuda Općeg suda PMOI), t. 109. i 112.

51 Presuda od 9. rujna 2010., Al-Aqsa/Vijeće, T-348/07, EU:T:2010:373

52 Opći sud oslonio se na svoju presudu PMOI, t. 81.

53 Presuda Al-Aqsa, t. 82.

postoji li razlog za brisanje s popisa, a ne postoji li razlog za ponovno uvrštavanje dotične osobe ili skupine. Razlozi Općeg suda dovode također do apsurdnog ishoda da bi, s jedne strane, odluka Općeg suda o zadržavanju Hamasa na popisu iz članka 2. stavka 3. bila valjana da se Vijeće oslonilo jedino na prvotni popis iz članka 2. stavka 3. i nije uputilo na dodatne informacije, dok je, s druge strane, bilo općepoznato da je Hamas počinio nove terorističke napade (činjenica koju je Hamas prihvatio u svojoj izvornoj tužbi Općem sudu).

24. *Kao treće*, Opći sud je pogriješio presudivši da je Vijeće u svrhu svoje revizije došlo do vlastitih činjeničnih utvrđenja zasnovanih na javno dostupnim informacijama. To je u suprotnosti sa sudskom praksom Suda u presudi Al-Aqsa/Vijeće i Nizozemska/Al-Aqsa. Ono također postavlja pitanje na koji način treba djelovati u okolnostima u kojima sazna za djela koja su očito „teroristička” i za koja osoba ili skupina koja je uvrštena na popis javno preuzme odgovornost. U takvim okolnostima dvostupanjski sustav ne zahtijeva pokretanje postupaka na nacionalnoj razini.

25. *Kao četvrto*, Opći je sud pogriješio poništivši osporene mjere na temelju toga što se Vijeće pozvalo na javno dostupne informacije. Te su informacije bile relevantne za odluku treba li Hamas brisati s popisa iz članka 2. stavka 3. U izostanku elemenata koji bi išli u prilog takvom brisanju s popisa, Vijeće je moglo odlučiti zadržati Hamas na tom popisu.

26. Hamasov odgovor na prvi žalbeni razlog jest sljedeći.

27. *Kao prvo*, Hamas se ne slaže s Vijećem da je Opći sud zahtijevao da se odluke u smislu članka 1. stavka 6. Zajedničkog stajališta 2001/931 zasnivaju na novim razlozima ili odlukama nadležnih tijela. Naprotiv, Opći sud je ustrajao na tome da razlozi spornih mjera budu zasnovani na činjenicama koje su nadležna tijela ispitala. Nadalje, Vijeće se nije moglo osloniti na ranije odluke nadležnih tijela a da ne ispita činjenice na kojima se one temelje. Osim toga, Hamas se ne može okriviti za to da pred nacionalnim sudovima nije osporio činjenice koje mu je Vijeće stavilo na teret; nisu postojale nove odluke koje se moglo osporiti.

28. *Kao drugo*, Hamas tvrdi da obveza obrazlaganja i potreba za dostatnom činjeničnom osnovom također vrijede za odluke kojima Vijeće zadržava osobu ili skupinu na popisu iz članka 2. stavka 3. U svojoj reviziji Vijeće ne može pretpostaviti da bi osoba ili skupina trebala i dalje biti uvrštena na taj popis. U ovom predmetu Vijeće se oslonilo na svoje prvotne odluke o uvrštavanju (koje Hamas nije pobijao). Međutim, kada je Hamas prvi put bio uvršten na popis iz članka 2. stavka 3., još nije bilo moguće pobijati te odluke pred Općim sudom tvrdeći da ih Vijeće nije dostatno obrazložilo. Naime, Vijeće nikada nije priopćilo konkretne informacije ili dijelove spisa iz kojih proizlazi da su odluke u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 bile donesene u odnosu na Hamas. Vijeće također nije obavijestilo Hamas o elementima koji opravdavaju njegovo uvrštavanje na popis. To također znači da sudovi Unije sada ne mogu provjeriti jesu li činjenice na temelju kojih je Hamas prvi put bio uvršten na popis bile dovoljno vjerodostojne i ispitane od nadležnog tijela.

29. Vijeće također pogrešno navodi da bi, u slučaju da u obrazloženje nije uključilo popis novijih činjenica i dodatne informacije, njegova odluka ipak bila valjana jer se temeljila na prvotnim odlukama nadležnih tijela. To znači da bi Vijeće, da se oslonilo samo na informacije preuzete iz tih odluka, pravilno postupilo. Iako se Vijeće oslonilo na niz navodnih terorističkih napada koje je Hamas počinio (kako u spornim mjerama tako i tijekom postupka pred Sudom), ono nije podnijelo dokaze o tim činjenicama. U tu se svrhu Vijeće također ne može osloniti na članke objavljene u tisku.

30. *Kao treće*, Hamas primjećuje da Vijeće prigovara Općem sudu da je došao do (logičnog) zaključka da je Vijeće samo stavilo činjenice na teret. Vijeće je u krivu kada tvrdi da ne može biti dvojbe o terorističkom karakteru Hamasova djelovanja. Kada djeluje u skladu sa Zajedničkim stajalištem 2001/931, ono također nije nadležno kvalificirati djela na taj način. Argument Vijeća da mu je

nemoguće od sudskog tijela zatražiti novu ocjenu činjenica nije relevantan jer Opći sud nije Vijeću nametnuo takav zahtjev. Opći sud također nije zahtijevao da Vijeće od britanskih i američkih tijela zatraži ponovnu zabranu Hamasa. Opći sud samo je ustrajao na tome da, kada se Vijeće osloni na nove činjenice, te činjenice ocijeni nadležno tijelo.

31. *Kao četvrto*, Hamas smatra da je za Vijeće bilo dovoljno samo to da navede da su prvotne nacionalne odluke i dalje na snazi. Na Vijeću je da ocijeni smatra li se i dalje za Hamas da je terorist na način koji je u skladu sa Zajedničkim stajalištem 2001/931. Iako se u razlozima Provedbene uredbe br. 790/2014 Vijeće pozvalo na američku odluku od 18. srpnja 2012., Opći sud pravilno je presudio da ni iz čega nije proizlazilo da se razlozi na kojima se ta odluka temelji nadovezuju na činjenice na koje se Vijeće oslonilo. Budući da se Vijeće oslonilo samo na prvotne odluke, sporne mjere nisu bile u dovoljnoj mjeri obrazložene.

32. Svojim *drugim žalbenim razlogom* Vijeće tvrdi da je Opći sud pogriješio ne zaključivši da su odluke američkih tijela predstavljale dostatnu osnovu za uvrštavanje Hamasa na popis.

33. *Kao prvo*, odluka upravnog tijela može biti odluka u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931. To su potvrdili Sud u presudi Al-Aqsa/Vijeće i Nizozemska/Al-Aqsa⁵⁴ kao i Opći sud u presudi People's Mojahedin Organization of Iran/Vijeće⁵⁵.

34. Kao drugo, na temelju Zajedničkog stajališta 2001/931, nadležno tijelo treba utvrditi činjenice na kojima se temelji nacionalna odluka. Ako odluku ne donese sudsko tijelo, sudska zaštita zajamčena je davanjem dotičnoj osobi ili skupini mogućnosti da pred nacionalnim sudovima ospori tu odluku. Opći je sud pogriješio time što je zahtijevao da Vijeće treba znati za sva činjenična pitanja na temelju kojih je američki Secretary of State (ministar vanjskih poslova) uvrstio Hamas na popis. Člankom 1. stavkom 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 ne zahtijeva se da se ti elementi priopće Vijeću. Vijeće također ne može nadomjestiti nadležno tijelo. Ako bi se stajalište Općeg suda potvrdilo, to bi značilo da, kada osoba ili skupina izravno pred sudovima Unije (umjesto pred nacionalnim sudovima) ospori odluku o uvrštavanju na popis, tada bi na sudovima Unije bilo da ispituju razloge na kojima se to uvrštavanje na popis temelji. Nadalje, nije realno zahtijevati da informacije na kojima se temelji odluka o zabrani na nacionalnoj razini predstavljaju činjeničnu osnovu odluke Vijeća o primjeni mjera ograničavanja. Naposljetku, ako bi američko tijelo preispitalo odluke na relevantan način, tada bi na Vijeću bilo da taj razvoj događaja uzme u obzir.

35. *Kao treće*, u ovom su predmetu na temelju američkog prava bili dostupni postupci za osporavanje odluke o uvrštavanju Hamasa na popis kao terorističke organizacije.

36. *Kao četvrto*, Hamas nikada nije osporio to što su ga američka tijela uvrstila na popis.

37. *Kao peto*, potvrđivanje stajališta Općeg suda značilo bi promjenu sudske prakse Općeg suda iz presude People's Mojahedin Organization of Iran/Vijeće⁵⁶, uključujući zaključak da „Vijeće djeluje razumno i pažljivo kada [...] se odluku nadležnog nacionalnog tijela na kojoj se temelji odluka Zajednice o zamrzavanju financijskih sredstava može pobijati ili se pobija pred sudovima na temelju nacionalnog prava, a ta institucija stoga odbija u načelu izraziti mišljenje o valjanosti argumenata o meritumu koje je zainteresirana stranka iznijela u prilog takvom pravnom sredstvu prije nego što sazna za ishod postupka. Ako drukčije postupi, ocjena koju je iznijelo Vijeće, kao politička ili upravna institucija, dovela bi do opasnosti od sukoba s ocjenom nadležnog nacionalnog suda u činjeničnim ili

54 Presuda Al-Aqsa, t. 70. i 71.

55 Presuda Općeg suda PMOI, t. 144.

56 Presuda Općeg suda PMOI, t. 144. do 147.

pravnim pitanjima”⁵⁷. Potvrđivanje stajališta Općeg suda također bi značilo da bi osoba ili skupina mogla spriječiti svoje uvrštavanje tako da namjerno ne pobija odluke nadležnih tijela pred nacionalnim sudovima te da o (činjeničnim) pitanjima u spisu konačno odluči upravno tijelo. Taj pristup također može dovesti do opasnosti od biranja najpovoljnijeg suda (*forum shopping*).

38. Hamas tvrdi da je drugi žalbeni razlog nedopušten jer Opći sud nije utvrdio jesu li američke odluke predstavljale dostatnu osnovu za njegovo uvrštavanje na popis iz članka 2. stavka 3. Naprotiv, Opći sud utvrdio da je Vijeće stavilo na teret činjenice na temelju informacija pronađenih u tisku, a ne na temelju odluka nadležnih tijela. Podredno, Hamas tvrdi da je drugi žalbeni razlog također nedopušten u dijelu u kojem se pobijaju činjenična utvrđenja Općeg suda.

39. Podredno tomu, Hamas tvrdi da američke odluke nisu donijela nadležna tijela u smislu Zajedničkog stajališta 2001/931 te da ne mogu predstavljati dostatnu osnovu za uvrštavanje Hamasa na popis iz članka 2. stavka 3. U tom pogledu Hamas tvrdi da je predmetnim američkim odlukama samo utvrđen popis terorističkih organizacija na koje treba primijeniti mjere ograničavanja. Takve odluke ne ispunjavaju uvjete iz članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 (osim odluka o uvrštavanju na popis koje je donijelo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda). Nadalje, što se konkretno tiče odluka tijela trećih država, Hamas naglašava da se načelo lojalne suradnje primjenjuje između Vijeća i tijela država članica Europske unije. Hamas smatra da je potrebno provjeriti nastoji li treća država ostvariti iste ciljeve kao i Europska unija i nudi li ista jamstva kao i nadležna tijela država članica. Hamas osporava argumente Vijeća u pogledu razine zaštite prava obrane, obveze obrazlaganja i prava na djelotvornu sudsku zaštitu na temelju američkog prava.

40. Hamas navodi da Vijeće pogrešno tvrdi da je Opći sud pogriješio utvrdivši da se Vijeće ne može osloniti na američku odluku a da nema uvid u činjenice i ocjene na kojima se ona temelji. Ustaljena je sudska praksa da se Vijeće ne može zadovoljiti time da se osloni na odluku nadležnog tijela. Vijeće mora obrazložiti zašto smatra da je neka skupina teroristička skupina i pružiti elemente iz kojih proizlazi da je takva kvalifikacija i dalje relevantna u vrijeme njegove revizije.

41. Svojim *trećim žalbenim razlogom* Vijeće tvrdi da je Opći sud pogriješio ne zaključivši da odluka Ujedinjene Kraljevine o zabrani predstavlja dostatnu osnovu za uvrštavanje Hamasa na popis. Čak i da se Vijeće ne može osloniti na američke odluke, Opći sud bio je dužan ispitati je li odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani predstavljala dostatnu i valjanu osnovu za zadržavanje Hamasa na popisu iz članka 2. stavka 3. Iako je Opći sud prihvatio da je odluka Ujedinjene Kraljevine i dalje na snazi, prešutno je zauzeo stajalište da je ona stavljena izvan snage ili da je zastarjela. Sud je već prihvatio da odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani jest odluka nadležnog tijela u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931. Nadalje, Vijeće se s pravom oslonilo na odluku Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani a da nije moralo imati uvid u činjenice i ocjene na kojima se ta odluka temelji.

42. Hamas tvrdi da je treći žalbeni razlog nedopušten jer Opći sud nije presudio da odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani nije predstavljala dostatnu osnovu za njegovo uvrštavanje na popis iz članka 2. stavka 3. i, podredno, jer se tim žalbenim razlogom pobijaju činjenična utvrđenja Općeg suda. Podredno tomu, Hamas tvrdi da odluku Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani nisu donijela nadležna tijela u smislu Zajedničkog stajališta 2001/931 te da ne može predstavljati dostatnu osnovu za njegovo uvrštavanje na popis iz članka 2. stavka 3. Dodaje da, dok su se američke odluke odnosile na sam Hamas, odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani odnosila se samo na brigadu Al-Qassem.

⁵⁷ Presuda Općeg suda PMOI, t. 147.

Ocjena

Uvodna razmatranja

43. Postoji znatno preklapanje između pitanja koja se pojavljuju u ovoj žalbi i onih u predmetu *Vijeće/LTTE*, C-599/14 P. Oba mišljenja treba čitati zajedno. Gdje je relevantno, prilikom ocjene žalbenih razloga Vijeća u ovom predmetu uputit ću na svoje mišljenje u predmetu *Vijeće/LTTE*.

44. Kao i žalbom u tom predmetu, ovom se žalbom u biti poziva Sud da (ponovno) razmotri strukturu mehanizma putem kojeg se zadržavaju mjere ograničavanja na temelju Zajedničkog stajališta 2001/931 i Uredbe br. 2580/2001 kao i ulogu država članica i trećih država u tom sustavu.

45. U okviru tog sustava može se napraviti razlika između: (i.) prvotnog uvrštavanja i (ii.) odluke o zadržavanju osobe, subjekta ili skupine na popisu iz članka 2. stavka 3. Što se tiče prve vrste odluka, Zajedničkim stajalištem 2001/931 utvrđen je postupak koji Vijeće mora primjenjivati i činjenični elementi na koje se mora osloniti. Takva pravila nisu utvrđena za drugu vrstu odluka. Ta druga vrsta odluka bila je predmet Hamasove tužbe Općem sudu i o njoj je riječ u ovoj žalbi.

46. Člankom 1. stavkom 6. Zajedničkog stajališta 2001/931 propisana je samo redovita revizija imena osoba i skupina na popisu iz članka 2. stavka 3. kako bi se osiguralo da postoje razlozi za njihovo zadržavanje na popisu. Središnja pitanja u ovoj žalbi odnose se na način na koji Vijeće smije utvrditi da takvi razlozi postoje i na to što Vijeće mora priopćiti dotičnim osobama ili skupinama.

47. Iz članka 1. stavka 6. Zajedničkog stajališta 2001/931 proizlazi da, ako razlozi za zadržavanje osobe ili skupina na tom popisu ne postoje, Vijeće ih mora brisati s popisa⁵⁸. U tom je pogledu nesporno da Hamas nije Vijeću podnio očitovanja i dokaze koji mogu utjecati na razloge za njegovo uvrštavanje na popis iz članka 2. stavka 3. i možda dovesti do njegova brisanja s popisa. U kontekstu drukčije vrste mjera ograničavanja, Sud je presudio da, ako takva očitovanja i dokazi budu podneseni i uzeti u obzir prilikom izmjene razloga za uvrštavanje osobe na popis u odluci donesenoj u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike, ta izmjena mora se također poštovati u uredbi donesenoj u okviru UFEU-a⁵⁹.

48. U svojoj argumentaciji Vijeće stavlja znatan naglasak na činjenicu da Hamas nikad nije osporio nijednu nacionalnu odluku na koje se Vijeće oslonilo ili uredbe Vijeća na temelju kojih je prvotno bio uvršten i zadržan na popisu iz članka 2. stavka 3. Međutim, smatram da revizija uredbe Vijeća uključuje ispitivanje je li ono postupilo u skladu s primjenjivim pravilima Unije, uključujući uvjete utvrđene u Zajedničkom stajalištu 2001/931 i temeljna prava. U tim se pravilima ta revizija ne uvjetuje time je li dotična stranka prvo osporila odluku nadležnog tijela pred nadležnim nacionalnim sudom.

Prvi žalbeni razlog

Uvod

49. Prvi žalbeni razlog Vijeća u bitnome se odnosi na pitanje može li se ono u kontekstu revizije na temelju članka 1. stavka 6. Zajedničkog stajališta 2001/931 osloniti na javno dostupne informacije.

58 Presuda od 21. prosinca 2011., *Francuska/People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, t. 72.

59 Presuda od 1. ožujka 2016., *National Iranian Oil Company/Vijeće*, C-440/14 P, EU:C:2016:128, t. 55.

50. Taj žalbeni razlog temelji se na četirima argumentima: (i.) Opći je sud pogrešno zahtijevao od Vijeća da redovito iznosi nove razloge kojima se opravdava daljnje održavanje na snazi mjera ograničavanja u odnosu na dotičnu osobu; (ii.) Opći je sud pogriješio kada nije prihvatio da se Vijeće koristilo javno dostupnim informacijama; (iii.) Opći je sud pogrešno presudio da je Vijeće došlo do vlastitih činjeničnih utvrđenja na temelju javno dostupnih informacija u svrhu svoje revizije u smislu članka 1. stavka 6. Zajedničkog stajališta 2001/931; i (iv.) Opći je sud pogriješio kada je poništio sporne mjere na temelju toga da se Vijeće pozvalo na javno dostupne informacije.

51. Smatram da su drugi i treći argument u bitnome isti. Stoga ću ih razmotriti zajedno.

Mora li Vijeće redovito iznositi nove razloge koji opravdavaju zašto skupina i dalje podliježe mjerama ograničavanja?

52. Prvi argument Vijeća u prilog njegovu prvom žalbenom razlogu u ovom predmetu odgovara prvom argumentu koji je ono iznijelo u prilog svojem drugom žalbenom razlogu u predmetu Vijeće/LTTE.

53. Ono što sam rekla analizirajući taj žalbeni razlog u svojem mišljenju u tom predmetu također se primjenjuje ovdje⁶⁰. Smatram da, s jedne strane, ne može postojati strogo i čvrsto pravilo koje ovlašćuje Vijeće da osobu ili skupinu zadrži na popisu iz članka 2. stavka 3. samo kada postoje odluke nadležnih tijela koje su donesene ili poznate Vijeću nakon prvotnog ili prethodnog uvrštavanja na popis. S druge strane, prvotna odluka odnosno odluke korištene kao osnova za prvotno uvrštavanje na popis neće uvijek biti dostatne u kontekstu revizije. Kada Vijeće donese odluku iz članka 1. stavka 6. a da se ne osloni na novu odluku nadležnog tijela, ono mora biti uvjereno da je odluka nadležnog tijela na koju se prethodno oslonilo radi donošenja prvotne odluke ili kasnije odluke o zadržavanju osobe ili skupine na popisu iz članka 2. stavka 3. još uvijek dostatna osnova za dokazivanje da postoje razlozi da se tako i dalje postupa.

54. Dakle, kada se oslanja na činjenice i dokaze na kojima se temelji ranija odluka ili odluke nadležnog tijela (iako su te odluke stavljene izvan snage zbog razloga nepovezanih s tim činjenicama i dokazima iz kojih proizlazi uključenost u teroristička djela ili aktivnosti⁶¹), Vijeće mora dokazati da činjenice i dokazi na kojima (su) se (prvotna ili ranija) odluka ili odluke nadležnih tijela zasnivale i dalje opravdavaju njegovu ocjenu da dotična osoba ili skupina predstavlja opasnost od terorizma i da su posljedično preventivne mjere opravdane. Budući da se odluke nadležnih tijela nužno odnose na činjenice koje im prethode, proizlazi da, što je duže razdoblje između tih činjenica i ranije odluke, s jedne strane, i nove odluke Vijeća o zadržavanju osobe ili skupine na popisu iz članka 2. stavka 3., s druge strane, to pažljivije Vijeće mora provjeriti je li u vrijeme njegove revizije njegov zaključak i dalje valjano zasnovan na toj odluci i činjenicama na kojima se ona temelji⁶².

55. Kada je ta ranija odluka nadležnog tijela bila obnovljena ili produljena, Vijeće mora provjeriti na kojoj je osnovi to učinjeno. Proizlazi da analiza Vijeća ne može biti istovjetna analizi provedenoj prilikom donošenja ranije odluke iz članka 1. stavka 6. zasnovane na istoj odluci nadležnog tijela. Potrebno je barem uzeti u obzir vremenski element. To se također mora odražavati u obrazloženju.

56. Kako ja shvaćam pobijanu presudu, Opći sud *nije* utvrdio da Vijeće mora redovito iznositi nove razloge kojima objašnjava zašto je odlučilo osobu ili skupinu zadržati na popisu iz članka 2. stavka 3. Ni ja ne smatram da ono to mora činiti. Naprotiv, Opći sud je prigovorio Vijeću da je sastavilo popis djela nasilja koji je bio odlučujući za njegovu odluku da zadrži Hamas na popisu iz članka 2. stavka 3. a da u spornim mjerama ne objasni zbog kojih je razloga za ta djela smatralo da su utvrđena i ispitana

60 Vidjeti točke 77. do 92. mojeg mišljenja u predmetu C-599/14 P.

61 To je bio slučaj u presudi Al-Aqsa, t. 83. do 90.

62 Što se tiče drukčije vrste sankcija, vidjeti po analogiji presudu od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 156.

u odlukama nadležnih tijela. Opći sud smatra da to očito ne može biti slučaj s odlukama Ujedinjene Kraljevine i Sjedinjenih Država iz 2001. na koje se Vijeće oslonilo u svojem obrazloženju. To jasno proizlazi iz točaka 101. do 112. i točaka 119. i 127. pobijane presude. U točki 133. pobijane presude sažeto je stajalište Općeg suda: nije raspolagao pozivanjima ni na jednu odluku nadležnog nacionalnog tijela u vezi s činjeničnim elementima koje je Vijeće upotrijebilo protiv tužitelja.

57. Smatram da je Opći sud shodno tome opravdano utvrdio da se, s obzirom na to da nije bilo nove ili druge odluke nadležnog tijela koja bi predstavljala zadovoljavajuću osnovu za tvrdnju da su postojali razlozi za zadržavanje Hamasa na popisu, Vijeće nije moglo osloniti na popis terorističkih djela koja je ta organizacija navodno izvršila a da te činjenice nisu navedene u odlukama nadležnih tijela.

58. Htjela bih dodati da se Vijeće također ne može osloniti na činjenicu da, s obzirom na to da zabrana skupine otežava toj skupini da počini nova teroristička djela, nove odluke nadležnih tijela u vezi s njom postaju manje vjerojatne. Djelotvornost zabrane skupine ne oslobađa Vijeće njegove obveze da osigura da osoba ili skupina bude zadržana na popisu iz članka 2. stavka 3. na temelju odluka nadležnih tijela. Nadalje, odluka nadležnog tijela kojom se opravdalo prvotno uvrštavanje na popis i dalje može biti relevantna za kasnija uvrštavanja, pod uvjetom da Vijeće zaključi da (i objasni zašto) je ona i dalje dostatna osnova za utvrđenje da postoji opasnost koja opravdava primjenu mjera ograničavanja⁶³.

59. Stoga ne prihvaćam prvi argument Vijeća.

Smije li se prilikom odlučivanja o zadržavanju skupine na popisu iz članka 2. stavka 3. Vijeće osloniti na javno dostupne materijalne elemente?

60. Drugi i treći argument Vijeća u prilog njegovu prvom žalbenom razlogu uglavnom odgovaraju drugom argumentu koji je ono iznijelo u prilog drugom žalbenom razlogu u predmetu Vijeće/LTTE. U svojem mišljenju u tom predmetu zaključila sam (zbog ondje iznesenih razloga⁶⁴) da se prilikom odlučivanja o zadržavanju osobe ili skupine na popisu iz članka 2. stavka 3. Vijeće ne smije osloniti na razloge zasnovane na činjenicama i dokazima koji se ne nalaze u odlukama nadležnih tijela, već drugdje. Ovdje vrijedi taj isti zaključak i isto rasuđivanje.

61. Stoga ne nalazim pogrešku u načinu na koji je Opći sud u točki 110. pobijane presude protumačio Zajedničko stajalište 2001/931, a prema kojem se činjenična osnova odluke Vijeća o zamrzavanju financijskih sredstava u području terorizma ne može temeljiti na elementima koje je Vijeće preuzelo iz tiska ili s interneta. Opći sud u točki 121. pobijane presude pravilno je primijetio da bi dopuštanje Vijeću da tako postupa značilo da ono time izvršava ovlasti nadležnog tijela u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931. Međutim, kao što je to Opći sud objasnio u točki 127. pobijane presude, svako novo terorističko djelo koje Vijeće uključi u svoje obrazloženje moralo je u dvostupanjskom sustavu biti predmet ispitivanja u odluci nadležnog tijela.

62. Stoga ne prihvaćam drugi i treći argument Vijeća.

Je li Opći sud opravdano poništio sporne mjere?

63. Četvrti argument Vijeća u prilog njegovu prvom žalbenom razlogu odgovara trećem argumentu Vijeća u prilog njegovu drugom žalbenom razlogu i drugom argumentu u prilog njegovu trećem žalbenom razlogu u predmetu Vijeće/LTTE.

⁶³ Vidjeti točke 77. do 92. mojeg mišljenja u predmetu C-599/14 P.

⁶⁴ Vidjeti točke 96. do 107. mojeg mišljenja u predmetu C-599/14 P.

64. U svojem mišljenju u tom predmetu⁶⁵ nisam prihvatila logiku na kojoj se temelji argument Vijeća da, s obzirom na to da se ne mogu uzeti u obzir novija djela dokumentirana u tisku, nije bilo promjene u činjeničnoj situaciji te se stoga LTTE mogao zadržati na popisu iz članka 2. stavka 3. Objasnila sam da, kada ne postoji druga ili novija odluka nadležnog tijela (u vezi s drugim činjenicama), Vijeće ipak mora preispitati postoji li na temelju činjenica i dokaza u odluci na koju se prethodno oslonilo i dalje opasnost od uključenosti u teroristička djela, a time i razlog za uvrštavanje na popis. To je također značilo da je Vijeće trebalo objasniti zašto odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani i dalje predstavlja dostatnu osnovu za njegovu odluku da se LTTE zadrži na popisu te da se Opći sud trebao izjasniti o tom argumentu. Utvrđenja Općeg suda o tome je li Vijeće tako postupilo bila su predmet trećeg žalbenog razloga Vijeća u tom predmetu.

65. Isto stajalište zauzimam ovdje.

66. Kao prvo, Opći sud poništio je sporne mjere Vijeća iz razdoblja od srpnja 2011. do srpnja 2014. jer je zaključio da je ono povrijedilo članak 1. Zajedničkog stajališta 2001/931 i prekršilo obvezu obrazlaganja⁶⁶.

67. Kao drugo, ne proizlazi nužno da je, s obzirom na to da se nije moglo osloniti na činjenice koje je samo utvrdilo, Vijeće ipak moglo odlučiti da se Hamas bez daljnjeg ispitivanja zadrži na popisu iz članka 2. stavka 3. Kao što sam rekla, u okolnostima u kojima ne postoji druga ili novija odluka nadležnog tijela (u vezi s drugim činjenicama) Vijeće ipak mora preispitati postoji li na temelju činjenica i dokaza u odluci na koju se prethodno oslonilo *i dalje opasnost od uključenosti u teroristička djela*, a time i razlog za uvrštavanje na popis⁶⁷. To također znači da je Vijeće trebalo objasniti zašto nacionalne odluke iz 2001. u Ujedinjenoj Kraljevini i Sjedinjenim Državama i dalje predstavljaju dostatnu osnovu za njegovu odluku te da je Opći trebao obraditi taj argument. Baš kao i u predmetu Vijeće/LTTE, utvrđenja Općeg suda o tome je li Vijeće tako postupilo predmet su njegova trećeg žalbenog razloga.

68. Stoga ne prihvaćam četvrti argument Vijeća.

Drugi žalbeni razlog

69. Prema drugom žalbenom razlogu Vijeća, Opći je sud pogriješio ne zaključivši da su odluke američkih tijela predstavljale dostatnu osnovu za uvrštavanje Hamasa na popis.

70. Za razliku od pobijane presude u predmetu Vijeće/LTTE, ovdje Opći sud nije utvrdio može li odluka treće države predstavljati odluku nadležnog tijela u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 i, ako je to tako, pod kojim uvjetima.

71. Smatram, prvo, da treći i četvrti argument iznesene u prilog ovom žalbenom razlogu stoga treba odbiti kao bespredmetne: Opći sud jednostavno nije utvrdio ono što Vijeće smatra pogrešnim. Naime, Opći sud nije utvrdio ništa o tome može li odluka američkog upravnog tijela predstavljati odluku u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 (prvi argument). To jasno proizlazi ako se zajedno čitaju točke 99. i 101. pobijane presude. On također nije utvrdio ništa o tome bi li oslanjanje na takvu odluku trebalo ovisiti o tome je li skupina uvrštena na popis mogla na temelju američkog prava osporiti i je li doista osporila odluku da je se uvrsti na popis kao terorističku organizaciju (treći i četvrti argument).

65 Vidjeti točke 109. do 112. mojeg mišljenja u predmetu C-599/14 P.

66 Vidjeti točke 137. i 141. pobijane presude.

67 Vidjeti osobito točku 88. mojeg mišljenja u predmetu C-599/14 P.

72. Vijeće također tvrdi da je Opći sud pogrešno zahtijevao od njega da zna za sva činjenična pitanja na temelju kojih je američki Secretary of State uvrstio Hamas na popis (drugi argument). U tu se svrhu oslanja na točke 129. do 132. pobijane presude. Pobijanu presudu ne tumačim na isti način. U točki 129. Opći je sud ponovio potrebu za postojanjem činjenične osnove izvedene iz odluka nadležnih tijela kako bi se osobu ili skupinu podvrgnulo mjerama ograničavanja. To je u skladu s ciljem da se osigura da se svaka osoba ili skupina uvrsti na popis iz članka 2. stavka 3. isključivo na temelju dovoljno čvrste činjenične osnove⁶⁸. U točki 130. Opći je sud zaključio da se taj zahtjev primjenjuje neovisno o ponašanju dotične osobe ili skupine. On se također usredotočio na potrebu da se u obrazloženjima navedu odluke nadležnih nacionalnih tijela u kojima su posebno ispitana i potvrđena teroristička djela koja je Vijeće preuzelo kao činjeničnu osnovu vlastitih odluka. To je u skladu sa zahtjevom da Vijeće mora provjeriti je li odluka nadležnog tijela dostatno precizna tako da se (i.) identificira dotična osoba ili skupina te (ii.) utvrdi moguća uzročno-posljedična veza (kako je opisano u članku 1. stavku 2. Zajedničkog stajališta 2001/931) između dotične osobe ili skupine i terorističkih djela kako su definirana u članku 1. stavku 3. tog zajedničkog stajališta⁶⁹. Točke 131. i 132. odnose se na ranije utvrđenje Općeg suda da se Vijeće zapravo oslonilo na informacije koje je samo pribavilo kao na i opseg sudskog nadzora.

73. Stoga u tim točkama ne nalazim ništa što bi išlo u prilog stajalištu da je Opći sud od Vijeća zahtijevao da zna za sva činjenična pitanja na temelju kojih je nadležno tijelo u trećoj državi donijelo odluku. Zapravo, ako se čita zajedno s drugim dijelovima pobijane presude (osobito točkama 103., 106. i 110.), postaje očito da je Opći sud samo (i pravilno) utvrdio da se Vijeće ne može osloniti na odluku nadležnog tijela a da ne zna stvarne razloge na kojima se ona temeljila. Kao što je to Opći sud naveo u točki 114. pobijane presude, Vijeće se za činjeničnu osnovu svoje ocjene mora koristiti odlukama nadležnih tijela koja su u obzir uzela točno određena djela na temelju kojih su postupala, prije nego što provjeri je li doista riječ o „terorističkim djelima” i je li dotična skupina doista „skupina” u smislu Zajedničkog stajališta 2001/931.

74. Naposljetku, smatram da peti argument Vijeća ne može ići u prilog njegovu drugom žalbenom razlogu prema kojem je Opći sud pogriješio ne zaključivši da su odluke američkih tijela predstavljale dostatnu osnovu za uvrštavanje Hamasa na popis. Taj se argument tiče mogućih posljedica logike Općeg suda. Međutim, kao što sam to već objasnila, Vijeće je pogrešno protumačilo relevantan dio pobijane presude.

75. U svakom slučaju, činjenica da odluka nadležnog tijela na koju se Vijeće oslanja nije bila osporena pred nacionalnim sudom ne oslobađa Vijeće njegove obveze da provjeri da su, što se tiče njegova oslanjanja na tu odluku, ispunjeni relevantni uvjeti iz članka 1. stavaka 4. i 6. Zajedničkog stajališta i da dá prikladno obrazloženje.

76. Stoga ne prihvaćam argumente iznesene u prilog drugom žalbenom razlogu.

Treći žalbeni razlog

77. Prema trećem žalbenom razlogu Vijeća, Opći je sud pogriješio ne zaključivši da se uvrštavanje Hamasa na popis može zasnivati na odluci Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani. Ovaj žalbeni razlog odgovara trećem žalbenom razlogu u predmetu Vijeće/LTTE.

78. Prema prvom argumentu Vijeća, u prethodnim predmetima Opći je sud već prihvatio istu odluku kao odluku nadležnog tijela u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta. Smatram da ovaj argument ne može potkrijepiti treći žalbeni razlog. Opći sud nije izveo izričita utvrđenja o statusu te odluke. Iz njegova rasuđivanja također ne proizlazi (izričito ili prešutno) da je zauzeo stajalište da

⁶⁸ Vidjeti također moje mišljenje u predmetu C-599/14 P, t. 99. i navedenu sudsku praksu.

⁶⁹ Vidjeti također moje mišljenje u predmetu C-599/14 P, t. 80. i navedenu sudsku praksu.

odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani *nije* bila odluka nadležnog tijela. Točku 105. pobijane presude također ne tumačim na način da je Opći sud utvrdio da je ta odluka stavljena izvan snage ili da više nije bila relevantna. Ta je točka bila dio razmatranja Općeg suda u pogledu izostanka odluka nacionalnih tijela kojima se ispituju i utvrđuju djela nasilja na koja se Vijeće oslonilo za razdoblje nakon 2004.

79. Prema drugom argumentu Vijeća, Opći je sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je zaključio da odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani nije bila ili više nije mogla biti valjana odluka u smislu članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 te kada je zaključio da je Vijeće trebalo raspolagati svim elementima na temelju kojih je ministar unutarnjih poslova donio tu odluku. Ovdje zauzimam isto stajalište kao i u odnosu na odgovarajući argument u predmetu Vijeće/LTTE⁷⁰. Smatram da Opći sud nije utvrdio ni jedno ni drugo. Utvrdivši u točki 101. pobijane presude da je popis djela nasilja za razdoblje nakon 2004. imao odlučujuću ulogu prilikom utvrđivanja Vijeća je li bilo prikladno zadržati Hamas na popisu iz članka 2. stavka 3., Opći se sud usredotočio na pitanje jesu li obrazloženja upućivala na odluke nadležnih tijela kojima se ispituju te činjenice. Takve su odluke nužno trebale biti kasnijeg datuma od tih činjenica te stoga nikako nisu mogle obuhvatiti odluku Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani. Nadalje, već sam objasnila zašto smatram da Vijeće griješi kada tvrdi da je Opći sud od Vijeća zahtijevao da raspolaže svim elementima na koje su se nadležna tijela oslonila prilikom zabrane Hamasa⁷¹.

80. S obzirom na to kao i iz trećeg žalbenog razloga u predmetu Vijeće/LTTE, iz trećeg žalbenog razloga Vijeća prešutno proizlazi da je, utvrdivši da se ono nije moglo osloniti na popis djela nasilja za razdoblje nakon 2004. a da ta djela nisu bila ispitana u odlukama nadležnih tijela, Opći sud ipak trebao zaključiti da odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani (treći žalbeni razlog ne tiče se američke odluke) predstavlja dostatnu osnovu za sporne mjere.

81. Moje je stajalište ono izneseno u mojem mišljenju u predmetu Vijeće/LTTE⁷². Stoga smatram da je Opći sud – iako je prihvatio da je u obrazloženjima mjera Vijeća za razdoblje od srpnja 2011. do srpnja 2014. ono navelo prvotne nacionalne odluke (osobito odluku Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani) – utvrdio da je ono navelo samo da su one ostale na snazi⁷³. Opći sud nije izveo izričite zaključke iz te činjenice. Stoga, iako Vijeće griješi kada tvrdi da je Opći sud počinio povredu koja se tiče prava zaključivši da odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani nije mogla ili više nije mogla biti valjana odluka nadležnog tijela, manje je jasno je li Opći sud zapravo propustio obraditi to pitanje (koje je očito istaknuto pred njim, što proizlazi iz Hamasovih tužbenih razloga koji se temelje na nedostatnom vođenju računa o razvoju situacije zbog proteka vremena i povredi obveze obrazlaganja)⁷⁴.

82. Slažem se s Vijećem da je, zaključivši da neki od razloga nisu mogli opravdati odluku za zadržavanje Hamasa na popisu i da ih stoga treba poništiti, Opći sud trebao izričito ispitati druge razloge i provjeriti je li barem jedan od njih bio sam po sebi dostatna osnova za odluku⁷⁵. Sporne mjere moglo bi se poništiti samo ako ti drugi razlozi također ne bi bili dovoljno precizni i konkretni da predstavljaju dovoljnu osnovu za uvrštavanje na popis. Međutim, Opći je sud ovdje propustio to utvrditi. Rasuđivanje Općeg suda bilo je u biti ograničeno na činjenično utvrđenje, to jest na to da je Vijeće samo navelo ranije nacionalne odluke i izjavilo da su one i dalje na snazi. Zbog toga treba prihvatiti treći žalbeni razlog i ukinuti presudu Općeg suda.

70 Vidjeti osobito točke 116. do 126. mojeg mišljenja u predmetu C-599/14 P.

71 Vidjeti točku 73. gore.

72 Vidjeti točke 117. do 123. mojeg mišljenja u predmetu C-599/14 P.

73 Točka 103. pobijane presude. Vidjeti također točke 100. i 119.

74 Vidjeti točke 79. i 80. pobijane presude.

75 Presuda od 28. studenoga 2013., Vijeće/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, t. 72. i navedena sudska praksa

83. Na sreću, stanje postupka u ovom predmetu dopušta Sudu da u skladu s drugom rečenicom prvog stavka članka 61. Statuta Suda sam konačno odluči o sporu. U kontekstu četvrtog i šestog tužbenog razloga Hamas je tvrdio da je Vijeće samo navelo niz činjenica i tvrdilo da su nacionalne odluke i dalje na snazi. Prigovorio je Vijeću to što nije dovoljno vodilo računa o razvoju situacije zbog proteka vremena. Također je prigovorio da Vijeće ničim nije uputilo na činjenice koje mu se stavljaju na teret u tim nacionalnim odlukama.

84. Na drugom mjestu u ovom mišljenju i u svojem mišljenju u predmetu Vijeće/LTTE objasnila sam zašto smatram da je Opći sud pravilno zaključio da se prilikom odlučivanja o zadržavanju Hamasa na popisu iz članka 2. stavka 3. Vijeće nije moglo osloniti (u svojem obrazloženju) na popis novih djela koja nisu ocijenjena i utvrđena u odlukama nadležnih tijela. Preostaje pitanje je li bilo dovoljno u obrazloženju spornih mjera navesti da su prvotne odluke nadležnih tijela (osobito odluka Ujedinjene Kraljevine iz 2001. o zabrani) ostale valjane ili (bez daljnjih navoda) da je odluka nadležnog tijela donesena.

85. Zbog razloga koje sam već objasnila, osobito u točkama 77. do 91. svojeg mišljenja u predmetu Vijeće/LTTE, smatram da to nije bilo dovoljno. Stoga zaključujem da zbog tog razloga sporne mjere valja poništiti⁷⁶. U tim je okolnostima nepotrebno ispitati druge tužbene razloge koje je Hamas iznio u prvom stupnju.

Dodatak tekstu

86. I Hamasova tužba u prvom stupnju i ova žalba Vijeća zapravo se tiču postupka, a ne merituma. Prilikom sastavljanja svojih zaključaka namjerno se suzdržavam od izražavanja bilo kakvog stajališta o meritornom pitanju opravdava li ponašanje stavljeno Hamasu na teret, kako je ocijenjeno i utvrđeno u odlukama nadležnih tijela, da se tu skupinu i/ili s njom povezane subjekte stavi i/ili zadrži na popisu iz članka 2. stavka 3. Stoga bi ovo mišljenje trebalo čitati na način da se odnosi isključivo na poštovanje vladavine prava, prava na pošteno suđenje i prava obrane.

Zaključak

87. S obzirom na gornja razmatranja, predlažem da Sud:

- prihvati žalbu Vijeća Europske unije;
- ukine presudu Općeg suda u predmetu T-400/10;
- poništi odluke Vijeća 2010/386/ZVSP od 12. srpnja 2010., 2011/70/ZVSP od 31. siječnja 2011., 2011/430/ZVSP od 18. srpnja 2011. o ažuriranju popisa osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuju članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931/ZVSP o primjeni posebnih mjera u borbi protiv terorizma, odluke Vijeća 2011/872/ZVSP od 22. prosinca 2011., 2012/333/ZVSP od 25. lipnja 2012., 2012/765/ZVSP od 10. prosinca 2012., 2013/395/ZVSP od 25. srpnja 2013., 2014/72/ZVSP od 10. veljače 2014. i 2014/483/ZVSP od 22. srpnja 2014. o ažuriranju i izmjeni popisa osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuju članci 2., 3. i 4. Zajedničkog stajališta 2001/931/ZVSP o primjeni posebnih mjera u borbi protiv terorizma i stavljanju izvan snage odluka 2011/430, 2011/872, 2012/333, 2012/765, 2013/395 i 2014/72 u dijelu u kojem se odnose na Hamas (uključujući Hamas-Izz al-Din al-Qassem);

⁷⁶ Budući da se neki od ovih akata odnose na zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, nadležnost Suda da tako postupi temelji se na članku 24. stavku 1. UEU-a i drugom stavku članka 275. UFEU-a.

- poništi provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 610/2010 od 12. srpnja 2010., br. 83/2011 od 31. siječnja 2011., br. 687/2011 od 18. srpnja 2011., br. 1375/2011 od 22. prosinca 2011., br. 542/2012 od 25. lipnja 2012., br. 1169/2012 od 10. prosinca 2012., br. 714/2013 od 25. srpnja 2013., br. 125/2014 od 10. veljače 2014. i br. 790/2014 od 22. srpnja 2014. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 2580/2001 o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma i stavljanju izvan snage provedbenih uredaba (EU) br. 1285/2009, br. 610/2010, br. 83/2011, br. 687/2011, br. 1375/2011, br. 542/2012, br. 1169/2012, br. 714/2013 i br. 125/2014 u dijelu u kojem se odnose na Hamas (uključujući Hamas-Izz al-Din al-Qassem);
- naloži, u skladu s člankom 138. stavkom 3. i člankom 184. stavkom 1. Poslovnika Suda, Vijeću da snosi vlastite troškove i dvije trećine troškova Hamasa (uključujući Hamas-Izz al-Din al-Qassem) nastalih u ovom žalbenom postupku;
- naloži, u skladu s člankom 138. stavkom 3. i člankom 184. stavkom 1. Poslovnika Suda, Hamasu (uključujući Hamas-Izz al-Din al-Qassem) da snosi svoje preostale troškove nastale u ovom žalbenom postupku;
- naloži, u skladu s člankom 138. stavkom 1. i člankom 184. stavkom 1. Poslovnika Suda, Vijeću da snosi vlastite troškove i troškove Hamasa (uključujući Hamas-Izz al-Din al-Qassem) nastale u prvom stupnju;
- naloži, u skladu s člankom 140. stavkom 1. i člankom 184. stavkom 1. Poslovnika Suda, francuskoj vladi i Europskoj komisiji da snose vlastite troškove.